

بسمه تعالی

شیوه نامه کاربرست پیشنهادهای ارزیابی درونی گروه های آموزشی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی

مقدمه:

ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی، به عنوان یکی از مهمترین دغدغه های نظام آموزشی و به ویژه نظام آموزش عالی کشور، زمانی تحقق خواهد یافت که در گام اول قوت ها و ضعف های این نظام شناسایی شده و سپس راهکارهای لازم برای تقویت و اصلاح آنها اعمال گردد. در این راستا ارزیابی درونی در نظام آموزش عالی، توانسته است به عنوان یک رویکرد مؤثر نقش مهم و قابل توجهی را در تشریح وضعیت موجود و ترسیم چشم انداز مطلوب ایفا نماید. ارزیابی درونی از جمله رویکردهای کاربرد-گرا بوده و قضاوت در مورد میزان اثربخشی و کارایی آن بواسطه بررسی نتایج حاصل از اجرای پیشنهادهای این فرایند صورت می گیرد. بی توجهی نسبت به یافته ها و پیشنهادهای حاصل از انجام این طرح به منزله اتلاف منابع مصرف شده، برخورد سطحی با فرایند ارزیابی درونی، کاهش کارایی و اثربخشی طرح مذکور و کاهش یا از بین رفتن انگیزه مجریان آن می گردد. این شیوه نامه با تأکید بر ساختار سازمانی مناسب ارزیابی درونی در سطح گروه آموزشی، دانشکده، دانشگاه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دستورالعمل های لازم جهت بکارگیری پیشنهادهای حاصل از فرایند ارزیابی درونی را ارائه می دهد.

ماده (۱) تعاریف:

ساختار سازمانی ارزیابی درونی: عبارت است از ساختار پیشنهادی در سطوح وزارتخانه، دانشگاه، دانشکده و گروه های آموزشی که ارکان زیر را شامل می گردد:

- شورای مرکزی ارزیابی درونی (شمااد) در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- شورای برنامه ریزی ارزیابی درونی (شباد) در سطح سازمان سنجش آموزش کشور
- کمیته علمی دبیرخانه ارزیابی درونی
- کمیته ارزیابی درونی و ارتقا کیفیت در سطح دانشگاه
- کمیته ارزیابی درونی و ارتقا کیفیت در سطح دانشکده
- کمیته ارزیابی درونی در سطح گروه آموزشی

- پیگیری اجرای پیشنهادهای حاصل از فرایند ارزیابی درونی از طریق سطوح مذکور یا کمیته های فرعی آنها انجام می گیرد.

- در این شیوه نامه اهداف و وظایف هر یک از ارکان مسئول در خصوص اجرای پیشنهادهای ارزیابی درونی تعریف شده است.

ماده ۲) اهداف:

- ارتقاء کیفیت فعالیتهای آموزشی و پژوهشی نظام آموزش عالی از طریق بکارگیری پیشنهادهای حاصل از اجرای فرایند ارزیابی درونی
- افزایش ضمانت اجرایی فرایند ارزیابی درونی از طریق سازوکاری مدون و مستند در خصوص اجرای پیشنهادهای حاصل از اجرای این فرآیند
- حل مسائل و مشکلات موجود در زمینه اجرای پیشنهادها از طریق ایجاد روحیه همکاری و مسئولیت‌پذیری در کلیه سطوح ساختار سازمانی ارزیابی درونی
- تدوین رویه‌های لازم جهت اجرای پیشنهادهای حاصل از اجرای فرایند ارزیابی درونی

ماده ۳) کاربست پیشنهادهای حاصل از انجام ارزیابی درونی در سطح گروه:

کمیته ارزیابی درونی گروه علاوه بر اجرای فرایند ارزیابی درونی، مسئول پیگیری طرح و اجرای پیشنهادهای حاصل از آن نیز می‌باشد. افزودن بر این، مدیر گروه بایستی زمینه بکارگیری پیشنهادهای ارائه شده و برنامه‌ریزی فعالیت‌های گروه بر مبنای آن را فراهم نماید.

۳-۱) ترکیب اعضا

کمیته ارزیابی درونی در سطح گروه شامل سه الی پنج نفر از اعضاء هیأت علمی می‌باشد. مدیر گروه (حتی در صورت عدم عضویت در این کمیته) بایستی در اجرای پیشنهادها حضور فعال و نقش رهبری را ایفا نماید.

۳-۲) وظایف

- اجرای پیشنهادهای ارائه شده در سطح گروه از طریق برنامه‌ریزی و پیگیری مستمر
- انتقال پیشنهادهای سطوح بالاتر (دانشکده، دانشگاه، وزارتخانه) به کمیته یا شوراهای ارزیابی درونی مربوطه و پیگیری اجرای آن
- تدوین گزارش مربوط به چگونگی اجرای پیشنهادها و نتایج آن در سطح گروه آموزشی و ارسال آن به کمیته اجرای پیشنهادها در سطح دانشگاه

ماده ۴) کاربست پیشنهادهای حاصل از انجام ارزیابی درونی در سطح دانشکده:

کمیته ارزیابی درونی در سطح دانشکده علاوه بر نظارت بر اجرای فرایند ارزیابی درونی در گروه‌های آموزشی، مسئول پیگیری اجرای پیشنهادهای این گروه‌ها نیز می‌باشد.

۴-۱) ترکیب اعضا

کمیته ارزیابی درونی و ارتقاء کیفیت در سطح دانشکده با عضویت رئیس دانشکده، معاون آموزشی یا معاون پژوهشی، معاون اداری و مالی و مجریان طرح ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی تشکیل می‌گردد.

۲-۴) وظایف

- رسیدگی به پیشنهادهای ارجاع شده از سوی گروه‌های آموزشی
 - اجرای پیشنهادهای مربوط به سطح دانشکده از طریق برنامه‌ریزی و پیگیری مستمر
 - تدوین گزارش مربوط به نحوه و نتایج اجرای پیشنهادها در سطح دانشکده و ارسال آن به کمیته اجرای پیشنهادها در سطح دانشگاه
- **تبصره:** در صورت عدم تشکیل کمیته ارزیابی درونی و ارتقاء کیفیت در سطح دانشکده، پیگیری اجرای پیشنهادهای طرح ارزیابی تا زمان تشکیل کمیته مذکور به کمیته ارزیابی درونی و ارتقاء کیفیت در سطح دانشگاه محول می‌گردد.

ماده ۵) کاربست پیشنهادهای حاصل از انجام ارزیابی درونی در سطح دانشگاه:

کاربست پیشنهادهای حاصل از ارزیابی درونی در سطح دانشگاه، مستلزم پیگیری آن از جانب ساختاری منسجم و آشنا با این فرایند می‌باشد؛ از این رو کمیته ارزیابی درونی و ارتقاء کیفیت در سطح دانشگاه، علاوه بر برنامه‌ریزی و نظارت بر انجام ارزیابی درونی در سطح دانشگاه، مسئولیت اجرای پیشنهادها در سطح دانشگاه و تسریع در اجرای آن در سطح دانشکده و گروه‌های آموزشی را نیز به عهده دارد.

۱-۵) ترکیب اعضا

- ۱-۱-۵) **اعضای ثابت:** اعضای ثابت این کمیته را رئیس دانشگاه، معاون آموزشی، معاون پژوهشی، معاون مالی، معاون دانشجویی و نماینده تام‌الاختیار دانشگاه در طرح ارزیابی درونی و دو نفر از صاحب‌نظران و متخصصین حوزه ارزیابی آموزشی و یا سایر حوزه‌های مرتبط تشکیل می‌دهند.
- ۲-۱-۵) **اعضای متغیر:** اعضای متغیر کمیته شامل نمایندگان دانشکده‌ها (رؤسا/ معاونان دانشکده‌ها) و مجریان طرح ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی می‌باشند.

۲-۵) وظایف:

- ۱-۲-۵) رسیدگی به پیشنهادهای ارجاع شده گروه‌های آموزشی و دانشکده‌ها
- ۲-۲-۵) برنامه‌ریزی جهت اجرای پیشنهادهای ارائه شده در سطح دانشگاه و پیگیری اجرای پیشنهادهای ارزیابی درونی در سطوح دانشگاه، دانشکده و گروه آموزشی
- ۳-۲-۵) پیگیری اجرای پیشنهادها در سطح وزارتخانه
- ۴-۲-۵) بررسی گزارش‌های اجرای پیشنهادها در سطوح گروه‌های آموزشی و دانشکده، تدوین گزارش مربوط به چگونگی کاربست پیشنهادها و نتایج آن در سطح گروه، دانشکده و دانشگاه و ارسال آن به دبیرخانه ارزیابی درونی جهت انعکاس به شمامد
- ۵-۲-۵) تسهیل و تسریع در اجرای پیشنهادها در سطوح دانشکده و گروه
- ۶-۲-۵) مرتبط ساختن برنامه‌ریزی توسعه دانشگاهی با نتایج و پیشنهادهای فرایند ارزیابی درونی

ماده ۶) پیگیری اجرای پیشنهادهای حاصل از انجام ارزیابی درونی در سطح سازمان سنجش:

پیگیری اجرای پیشنهادهای ارزیابی درونی در سطح سازمان سنجش از طریق شورای برنامه‌ریزی ارزیابی درونی در سطح سازمان و کمیته علمی ارزیابی درونی در سطح دبیرخانه انجام می‌گیرد.

۶-۱) ترکیب اعضای شورای برنامه‌ریزی ارزیابی درونی در سطح سازمان سنجش:

معاون وزیر و رئیس سازمان، معاون فنی و آماری سازمان، رئیس و معاون مرکز مطالعات، تحقیقات و ارزشیابی آموزشی سازمان، رئیس دبیرخانه ارزیابی درونی، چهار نفر از اساتید صاحب‌نظر و متخصص در حوزه ارزشیابی آموزشی

۶-۲) وظایف شورای برنامه‌ریزی ارزیابی درونی سازمان:

۶-۲-۱) نظارت بر فعالیت‌های کمیته علمی ارزیابی درونی دبیرخانه

۶-۲-۲) تدوین رهنمودها، الزامات و تمهیدات لازم جهت تسهیل و تسریع در اجرای پیشنهادهای ارزیابی درونی در سطوح گروه، دانشکده و دانشگاه

۶-۲-۳) پیگیری اجرای پیشنهادها در سطح وزارتخانه

۶-۲-۴) پیگیری مصوبه‌های شهاد در خصوص پیشنهادهای طرح ارزیابی درونی

۶-۲-۵) بررسی گزارش‌های مربوط به نحوه و نتایج اجرای پیشنهادها در سطوح گروه، دانشکده، دانشگاه و وزارتخانه که توسط کمیته علمی دبیرخانه ارزیابی درونی تدوین شده است.

۶-۳) ترکیب اعضای کمیته علمی دبیرخانه ارزیابی درونی:

رئیس یا معاون مرکز مطالعات، تحقیقات و ارزشیابی آموزشی سازمان، رئیس دبیرخانه ارزیابی درونی، دو نفر از اساتید همکار با دبیرخانه ارزیابی درونی، سه نفر از کارشناسان ارشد دبیرخانه ارزیابی درونی

۶-۴) وظایف کمیته علمی ارزیابی درونی دبیرخانه ارزیابی درونی سازمان سنجش:

۶-۴-۱) ارائه خدمات مشاوره‌ای به اعضا کمیته‌های ارزیابی درونی در خصوص اجرای پیشنهادها

۶-۴-۲) پیگیری اجرای پیشنهادها در سطوح دانشگاه، دانشکده و گروه آموزشی

۶-۴-۳) بررسی گزارش دانشگاه‌ها در خصوص کاربست پیشنهادهای حاصل از اجرای فرایند ارزیابی درونی و ارائه بازخورد به آنان

۶-۴-۴) ارائه گزارش‌های مربوط به نحوه و نتایج کاربست پیشنهادها در سطح گروه آموزشی، دانشکده، دانشگاه و وزارتخانه به شهاد

۶-۴-۵) اجرای مصوبه‌های شهاد در خصوص پیگیری و اجرای پیشنهادها

۶-۴-۶) تدوین، تصویب و اجرای برنامه مالی طرح

ماده ۷) کاربست پیشنهادهای حاصل از انجام ارزیابی درونی در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری:

اجرای پیشنهادهای حاصل از ارزیابی درونی در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، توسط شورای مرکزی ارزیابی درونی (شهاد) صورت می‌گیرد.

۷-۱) ترکیب اعضا:

۷-۱-۱) اعضای این شورا را وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، معاون وزیر و رئیس سازمان سنجش، معاون آموزشی، معاون پژوهشی و معاون فناوری وزارتخانه، رئیس دبیرخانه ارزیابی درونی و ۶ نفر از اساتید صاحب نظر و متخصص حوزه ارزیابی تشکیل می دهند.

۷-۲) وظایف:

- ۷-۲-۱) تدوین سیاست‌های اجرایی لازم جهت اجرا و پیگیری پیشنهادهای حاصل از فرایند ارزیابی درونی
 - ۷-۲-۲) برنامه‌ریزی جهت اجرای پیشنهادهای مطرح شده در سطح وزارتخانه و نظارت بر نحوه اجرای آن
 - ۷-۲-۳) بررسی گزارش‌های ارسالی از سوی کمیته علمی ارزیابی درونی دبیرخانه در خصوص کاربری پیشنهادهای ارزیابی درونی در سطوح گروه، دانشکده، دانشگاه و وزارتخانه
 - ۷-۲-۴) ارائه رهنمودهای لازم به اعضای شورای برنامه‌ریزی ارزیابی درونی سازمان و کمیته علمی ارزیابی درونی دبیرخانه در مورد پیگیری اجرای پیشنهادهای راهکارهای ارائه شده
- تبصره: هرگاه کاربرد پیشنهادهای ارزیابی درونی مستلزم تغییر سیاست‌ها، مقررات و برنامه‌های موجود و تدوین برنامه‌های جدید باشد (از جمله اعطای استقلال به دانشگاه، دانشکده و گروه آموزشی و ...) بهتر است در وزارتخانه متبوع، تمهیدات لازم اندیشیده و با تغییر یا تعدیل برخی سیاست‌ها، موجبات استمرار طرح و بهبود کیفیت نظام آموزشی فراهم شود.

ماده ۸۵) هزینه‌های مربوط به جلسات شوراها و کمیته‌های مربوطه و کاربری پیشنهادهای ارزیابی درونی

کلیه هزینه‌های مربوط به برگزاری جلسات شورا در هر یک از سطوح مطرح شده، از محل ردیف اعتباری ۱۱۳۵۰۰ قابل پرداخت می باشد.